

PLECS

D'HISTÒRIA LOCAL

Plecs d'Història Local és una revista trimestral que publica articles originals de recerca i reflexió sobre història local i comarcal i en divulga la producció editorial i les activitats en l'àmbit territorial de les terres de parla catalana.

147

Directors: Ramon Arnabat (URV),
Josep Santesmasas (CCEPC)
Compaginació: Natàlia Bàscones
Disseny: Canseixanta
Tria de novetats: Pineda Vaquer (IRMU)
Dipòsit legal: B. 47.520-76
ISSN 1130-5150

CONTINGUTS

EDITORIAL: La premsa local històrica 1

TEMES 1: La premsa comarcal ... 2

TEMES 2: Evolució història de la ... 5

TEMES 3: La premsa de la ciutat ... 8

PATRIMONI: Premsa històrica ... 11

RESSENYES 13

TRIA DE NOVETATS 14

NOTICIARI 16

DAVID CAO COSTOYA. Patronat d'Estudis Osonencs. GEHCI-UB

LA PREMSA LOCAL HISTÒRICA

La premsa local i comarcal ha estat històricament un fenomen social, cultural i polític de primer ordre al nostre país. El seu naixement i desplegament ha anat íntimament lligat a l'existència d'una sòlida i vigorosa retícula de ciutats mitjanes que, juntament amb les respectives capitals provincials i regionals, han articulat el territori i han condicionat les relacions i dinàmiques dels col·lectius humans assentats. En aquestes ciutats mitjanes l'existència de premsa pròpia ha estat, entre moltes altres coses, un instrument al servei de la construcció de les hegemònies urbanes i socials. Al mateix temps, l'aparició i consolidació de la premsa local ha acompanyat estretament el procés de configuració d'un espai públic d'opinió i crítica, i ha estat un agent important en l'afirmació de la modernitat política i cultural. Entre els múltiples estímuls que van concórrer a la promoció inicial de premsa pròpia en les respectives localitats, no fou menor la voluntat d'homologació amb les poblacions més grans i dinàmiques, i la participació en un fenomen que en l'època era percebut com un signe de civilització.

La premsa, també la local i comarcal, constitueix un objecte d'estudi amb entitat pròpia. Al mateix temps, és un recurs

immens per als historiadors que tenen com a prioritari altres camps de recerca. Més enllà de les dades concretes que pot proporcionar als investigadors, la premsa local constitueix un mitjà de gran interès per a aproximar-se a les actituds i inquietuds

de les col·lectivitats humanes en el període de transformacions viscudes en el segle i escaig del qual s'ocupa aquest monogràfic.

Conscients de la seva importància, els *Plecs* ja s'havien ocupat de la premsa local i comarcal amb anterioritat (vegeu número 128, de febrer de 2008). En aquesta ocasió hem volgut aproximar-nos històricament a la premsa local del segle XIX i primers decennis del segle XX, fins a la Segona República, període que comprèn els orígens del fenomen i la configuració d'uns models informatius i d'intervenció política i cultural que són anorents amb la doble ruptura de 1936 i 1939.

Els articles que segueixen alternen la consideració i anàlisi genèriques del fenomen en les terres de parla catalana, amb l'exposició de casos concrets, referits a les ciutats de Girona i Figueres, primer, i Vic, després. Finalment, hem volgut aportar un cens i una anàlisi breu de les hemeroteques o repositoris digitals de premsa històrica, que en els darrers anys

Portada del *Diari d'Igualada* del 16 de maig de 1931. Font: Diputació de Barcelona. Gerència de Serveis de Biblioteques. Trencadís. [Accessible a: <http://trencadis.diba.cat>]

han posat a l'abast una part remarcable d'aquest patrimoni col·lectiu. ■